

W obecnym stanie prawnym prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego przyznane jest 22 kategoriom podmiotów. Przepisy regulujące stosowanie tych środków jest rozproszone pomiędzy 20 ustaw – określających zazwyczaj przesłanki użycia poszczególnych środków, cel użycia, rodzaje dostępnych środków oraz zasady użycia oraz rozporządzenia – doprecyzowujące katalog środków przymusu bezpośredniego, warunki i sposób użycia, tryb postępowania oraz sposób sporządzania dokumentacji. W odniesieniu do konkretnych przypadków stan taki został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczny z wymogami Konstytucji RP – zarówno ze względu na umieszczenie w akcie wykonawczym przepisów dotyczących ograniczania wolności osobistej, jak i wykraczanie w poszczególnych rozporządzeniach poza delegację ustawową. Aby uporządkować ten stan Minister Spraw Wewnętrznych opracował projekt ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

W porównaniu z obowiązującym stanem prawnym, projekt ustawy porządkuje i ujednolica regulacje w obszarze użycia środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej przez wszystkich uprawnionych. Wprowadzono również nowe rozwiązania wśród których warto wymienić:

- wprowadzenie nowych środków przymusu bezpośredniego: środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych, środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub ośniewających oraz pokój izolacyjny (właściwy jedynie dla Straży Granicznej);
- rezygnację ze stosowania broni gazowej. Okazało się bowiem, że jest ona nie tylko mniej skuteczna od ręcznych miotaczy gazów obezwładniających, lecz również ze względu na zewnętrzne podobieństwo do broni palnej powoduje wzrost zagrożenia osoby posługującej się taką bronią;
- dopuszczenie do stosowania broni palnej bez wcześniejszego ostrzeżenia – jeśli groziłoby ono bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby;
- rezygnację z możliwości użycia broni palnej przez pododdział zwarty.

Projekt ustawy był rozpatrywany w Zespole ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli w trybie obiegowym z terminem zgłaszania uwag do 24 stycznia.